

**Bryssel, 6. kesäkuuta 2025
(OR. en)**

**9951/25
ADD 1**

**ENV 479
CLIMA 196
AGRI 255
FORETS 37
ENER 220
TRANS 230
IND 175
SAN 307**

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	6. kesäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	C(2025) 3580 – Liite
Asia:	LIITE asiakirjaan komission suositus vesitehokkuuden priorisointia koskevista ohjaavista periaatteista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja C(2025) 3580 – Liite.

Liite: C(2025) 3580 – Liite

LIITE
asiakirjaan

komission suositus vesitehokkuuden priorisointia koskevista ohjaavista periaatteista

Keskeiset vesitehokkuuskäytännöt vesitehokkuuden priorisointia koskevien ohjaavien periaatteiden soveltamiseksi**(1) Vesivarojen parempi valvonta**

Pidetään yllä tarkkoja ja ajantasaisia vesitaseita saatavilla olevien ohjeasiakirjojen¹ perusteella ja otetaan tällaiset vesitaseet huomioon suunnittelupäätöksissä, jotka vaikuttavat vedenkulutukseen ja vedensäästötoimenpiteisiin. Tätä varten olisi harkittava seuraavia toimia:

- (1) Määritetään vedenotto, vesihävikki ja veden paluuvirtaama kunkin vesistöalueen kaikkien vesimuodostumien osalta ja seurataan niitä jatkuvasti sekä edistetään digitaalista vedenmittausta vedenoton ja vedenpäästön yhteydessä. Vedentoimittajien olisi asetettava säännöllisin väliajoin julkisesti saataville asiakirjat ja tiedot muutoksista vesitaseessa ja veden laadussa.
- (2) Varmistetaan, että vedenkulutusta mitataan julkisessa vesihuollossa erikseen kunkin rakennuksen osalta ja, kun on kyse osakehuoneistoista, kunkin huoneiston osalta. Kannustetaan käyttämään älykkäitä mittareita silloin, kun tarvitaan reaaliaikaisten tietojen raportointia lisätehokkuusetuja varten, ja tehdään näin investoimisesta kannattavaa.
- (3) Määritetään pintavesimuodostumien ekologiset virtaamat² kaikilla vesistöalueilla ja otetaan samalla huomioon myös pohjavesimuodostumatarpeet, jotta voidaan määrittää kestävän vedenoton enimmäismäärä järkevää ja tehokasta vedenkäyttöä varten. Kestävän vedenoton enimmäismäärässä olisi otettava huomioon myös niiden käyttäjien tarpeet, jotka eivät kuluta resursseja, ja asiaankuuluvan lainsäädännön vaatimukset. Osallistutaan rajatylittävään koordinointiin ekologisten virtaamien määrittämiseksi rajojen yli virtaavia jokia varten, jotta vältetään ristiriidat, jotka voisivat heikentää tehokasta lähestymistapaa vedenkulutukseen. Varmistetaan, että ekologisia virtaamia sovelletaan tuloksellisesti ottamalla ne järjestelmällisesti huomioon vesilupaehtojes puitteissa.
- (4) Tehdään käytettävissä olevien ohjeasiakirjojen³ perusteella riittävä arvio suolaisen veden tai muiden haittatekijöiden tunkeutumisesta makeaan veteen sekä vedentarpeesta vedestä riippuvaisissa maaekosysteemeissä ja niihin liittyvissä vesiekosysteemeissä, jotka ovat yhteydessä pohjavesimuodostumiin.

¹ Ks. vesipuidedirektiivin yhteisen täytäntöönpanostrategian puitteissa laadittu ohjeasiakirja nr. 34 vesitaseista, saatavilla [täällä](#).

² Ks. vesipuidedirektiivin yhteisen täytäntöönpanostrategian puitteissa laadittu ohjeasiakirja nr. 31 ekologisista virtaamista, saatavilla [täällä](#).

³ Ks. vesipuidedirektiivin yhteisen täytäntöönpanostrategian puitteissa laadittu ohjeasiakirja nr. 18 pohjaveden tilasta ja kehityssuuntausten arvioinnista, saatavilla [täällä](#).

Sovelletaan vastuullisesti hallitun tekopohjaveden muodostamisen tekniikoita kattavan riskinarvioinnin pohjalta.⁴

- (5) Varmistetaan, että luvissa, jotka koskevat vedenottoa pinta- ja pohjavedestä, otetaan huomioon ilmastonmuutosennusteet epävarmuuksineen. Näin voidaan ennakoita tulevia muutoksia vesitaseessa ja mukauttaa vesilupia säännöllisesti liiallisten vedenottojen välttämiseksi.⁵ Huolehditaan siitä, että vedenottoa koskeva lupajärjestelmä on riittävän joustava ja että siinä otetaan tarpeen mukaan huomioon myös merkittävät kausivaihtelut. Vältetään kohtuuttoman pitkiä lupa-aikoja, jotta vesitaseen muutoksiin voidaan mukautua joustavasti. Käytetään asianmukaista veden hinnoittelua veden tehokkaan käytön varmistamiseksi. Määrätään riittävän varoittavia seuraamuksia laittoman, rekisteröimättömän tai luvattoman vedenoton ja vedenpäästön tapauksissa.
- (6) Varmistetaan, että vesienhoitosuunnitelmat sisältävät vesitaseita ja että niissä kvantifioidaan vedenkulutus sosioekonomisen toiminnan mukaan. Näin voidaan helpottaa tehokkuustoimenpiteiden suunnittelua arvioiden perusteella jäljellä olevaa vedensäästöpotentiaalia varten. Sisällytetään kuivuusriskien hallinnan näkökohdat osaksi vesienhoitosuunnitelmia ja valmistaudutaan pitkittyneen kuivuuden riskin varalta.
- (7) Varmistetaan, että parempi vesitehokkuus johtaa pienemmän vedenkulutuksen kautta vesiresilienssiin. Tätä varten
 - sovelletaan kustannusten kattamisen periaatetta vesipalveluihin, jotta kaikki vedenkäyttäjät ja vettä käyttävät alat antavat riittävän panoksen vesipalvelujen kustannuksiin,
 - varmistetaan, että veden hinnoittelupolitiikka tarjoaa riittävät kannustimet vesivarojen tehokkaampaan käyttöön direktiivin 2000/60/EY⁶ liitteessä III edellytetyn taloudellisen analyysin perusteella,
 - sovelletaan paremmin ja laajemmin saastuttaja maksaa -periaatetta ja ennalta varautumisen periaatetta, poistetaan haitalliset ympäristötuet ja varmistetaan kohtuuhintaiset, tasapuoliset ja oikeudenmukaiset hinnoittelumekanismit kaikille vedenkäyttäjille.

Jäsenvaltiot voivat tässä yhteydessä ottaa huomioon kustannusten kattamisen sosiaaliset, ympäristöön liittyvät ja taloudelliset vaikutukset samoin kuin niiden alueiden maantieteelliset olot ja ilmasto-olot, joihin vaikutuksia kohdistuu.

Varmistetaan veden hinnoittelupolitiikan täysi avoimuus, erityisesti kun on kyse maksujen tasosta, varojen käytöstä ja toimenpiteistä vesivarojen suojelemiseksi. Tätä hyvää käytäntöä olisi sovellettava myös muilla aloilla kuin juomaveden ja yhdyskuntajätevesien käsittelyn alalla.

(2) Johtamistehokkuus

⁴ Ks. vesipuitedirektiivin yhteisen täytäntöönpanostrategian puitteissa laadittu ohjeasiakirja nr. 39 hallitusta tekopohjaveden muodostamisesta, saatavilla [täällä](#).

⁵ Ks. vesipuitedirektiivin yhteisen täytäntöönpanostrategian puitteissa laadittu ohjeasiakirja nr. 24 vesienhoidosta ja ilmastonmuutoksesta, saatavilla [täällä](#).

⁶ Ks. vesipuitedirektiivin yhteisen täytäntöönpanostrategian puitteissa laadittu ohjeasiakirja nr. 1 taloudesta ja ympäristöstä, saatavilla [täällä](#).

Parannetaan vesivuotojen hallintaa olennaisena osana vesihuoltojärjestelmien operatiivista hallintaa ja asetetaan etusijalle investoinnit, joiden avulla vuodot voidaan korjata nopeasti. Tässä yhteydessä keskitytään toimitusalueisiin, joilla tarve on suurin, ja hyödynnetään kaikkia saatavilla olevia unionin rahoitusmahdollisuuksia ja -välineitä.

(3) Varastointitehokkuus

- (a) Asetetaan varastointikeinoina etusijalle luonnolliset vedenpidätystoimenpiteet⁷ maaperässä, metsissä, pohjavedessä ja kosteikoissa, joista vettä haihtuu vähemmän kuin maanpäällisistä tekoaltaista.
- (b) Huolletaan säännöllisesti tekoaltaita muun muassa kohdentamalla rahoitusta sedimenttien säännölliseen poistamiseen ja vuotojen ehkäisemiseen.
- (c) Optimoidaan kaupunkien vesihuolto ”sadevedenkorjuun” ja muiden luonnollisten vedenpidätysmuotojen avulla ja nopeutetaan sellaisten toimenpiteiden käyttöönottoa, jotka ehkäisevät hulevesien ylivuotoja.⁸

(4) Käyttötehokkuus

- (a) Edistetään parhaiden saatavilla olevien teknologioiden, käytäntöjen ja palvelujen käyttöönottoa, jotta varmistetaan tehokas vedenkäyttö kaikilla aloilla. Edistetään tässä yhteydessä myös kiertotaloutta.
- (b) Edistetään jätevesien uudelleenkäyttöä paitsi keinokastelussa myös teollisuudessa, energia-alalla ja julkisessa vesihuollossa. Ehkäistään samalla ihmisten terveydelle aiheutuvia riskejä ja otetaan huomioon ympäristövaikutukset, jotka liittyvät veden paluuvirtaaman pienenemiseen vesistöalueella.

(5) Hyvät hallintotavat

- (a) Kehitetään vedenjakojärjestelmiä, jotka ovat avoimia ja joita hallinnoidaan osallistavasti, jotta voidaan tarjota ennustettavuutta vedenkäyttäjille, joita asia koskee, mukaan lukien ne, jotka eivät kuluta resursseja. Edistetään samalla kestävyyttä, oikeudenmukaisuutta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Vedenjakomekanismeja suunniteltaessa olisi otettava huomioon vedensäästöpotentiaali eri aloilla ja alueilla.
- (b) Kehitetään tai ylläpidetään erityisiä sosiaalipoliittisia toimenpiteitä, jotka hyödyttävät pienituloisia vedenkäyttäjiä ja/tai haavoittuvassa/syrjäytyneessä asemassa olevia ryhmiä, jotta varmistetaan direktiiveissä (EU) 2020/2184 ja (EU) 2024/3019 edellytetty veden saanti ja sanitaatio kaikille.

(6) Koulutus- ja tiedotustoimet

⁷ Ks. esimerkiksi asiakirja ”A guide to support the selection, design and implementation of natural water retention measures in Europe, Capturing the multiple benefits of nature-based solutions”, joka on saatavilla [täällä](#), vesipuidedirektiivin yhteisen täytäntöönpanostrategian puiteissa laadittu tekninen raportti nr. 82 luonnollisista vedenpidätystoimenpiteistä, saatavilla [täällä](#); ja yhteisen tutkimuskeskuksen asiakirja ”Nature-based solutions for agricultural water management”, saatavilla [täällä](#).

⁸ Direktiivin (EU) 2024/3019 5 artiklan mukaisesti.

- (a) Parannetaan vesivarojen hallinnasta ja vettä käyttävistä aloista vastaavien viranomaisten osaamista ja tarjotaan niille koulutusta tueksi vesitehokkuuden priorisoinnin periaatteen soveltamisessa ja edistetään siten vedenkulutuksen vähentämistä.
- (b) Tuetaan tutkimusta ja innovointia, parannetaan osaamista ja lisätään tietämystä tehokkaan vesivarojen hallinnan kaikista näkökohdista vettä käyttävillä aloilla. Valistetaan kuluttajia veden säästämisen tärkeydestä ja lisätään samalla heidän mahdollisuuksiaan toimia kestävämmiin ottaen huomioon paikalliset olosuhteet. Tähän kuuluu myös avoimuuden tarjoaminen kuluttajille vedenkulutuksesta ja vesihuollosta direktiivin (EU) 2020/2184 17 artiklan ja direktiivin (EU) 2024/3019 24 artiklan mukaisesti.
- (c) Parannetaan kuluttajatiedotusta ja lisätään tietoisuutta kuluttajatuotteiden ja -palvelujen vesijalanjäljestä käyttämällä esimerkiksi EU-ympäristömerkkiä ja digitaalista tuotepassia, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1781⁹.

(7) Kansainvälinen ulottuvuus

- (a) Otetaan soveltuvin osin huomioon tämän suosituksen periaatteet ja tavoitteet suunniteltaessa teknistä ja taloudellista tukea kumppanimaille.
- (b) Lujitetaan yhteistyötä rahoituslaitosten, kuten Euroopan investointipankin, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin ja Maailmanpankin, kanssa sekä yksityisen sektorin kanssa, jotta voidaan mobilisoida pitkän aikavälin investointeja vesitehokkuusaloitteisiin EU:n Global Gateway -strategian¹⁰ tavoitteiden mukaisesti.
- (c) Jaetaan parhaita käytäntöjä toteuttamalla tämän suosituksen periaatteet ja tavoitteet ja edistetään vesiresilienssiä ja vesitehokkuutta kansainvälisen yhteistyön puitteissa.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1781, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista, direktiivin (EU) 2020/1828 ja asetuksen (EU) 2023/1542 muuttamisesta sekä direktiivin 2009/125/EY kumoamisesta (EUVL L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

¹⁰ Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille ”Global Gateway”, JOIN(2021) 30 final.